

ԱՐԾՎԻ ՆՄԱՆ...

Մինչև հիմա շատերն են հիշում Ավերիս Գրիգորյանի ելույթները թատերական հրապարակում: 1988-ին, երբ Երևանում հնչեց շեփոթի հայտնի մեղեդին, նա Գյումրիում կազմակերպեց «Ղարաբաղ» կոմիտեի փնդական բաժանմունք, ապրիլին նկատ Սյուսիանակերտ և ողջունեց դաբարադպիներին ու հայրաքաղաքի աջակցում ներք Իսկ Արցախի փնդափոխված ընթացիքին վերստին ասաց. «Ղարաբաղում ներապրելու, որովհետև այսօրվայի և սկսվելու հայոց հավատքի պայքարը»: Երա արցախյան գործունեությունը բազմաշերտ էր աջակցում էր փնդակապետ, սո-

ցիալական ու շինարարական հարցերի լուծմանը այդ գործում ներգրավելով նաև Մոսկվայի և Էլենինգրադի իր ծանոթ շրջանակներին:

Վեներայ Մաշտոցի այսօրվայի ընթացիկ էր նաև հայերեն լեզուի ուղղորդումները, ու Եվերիսյանակաբանից հնչող խոսքը ոգեշնչում, համախմբում էր արցախասիայությունը:

Չանգվածային չեքրակալությունների խուճապային շրջանում Ավերիս Գրիգորյանը ևս հայտնվեց ընթացում: Սկզբում նրան ուղղաթիռով փնդափոխեցին Թրիլիսի, ապա՝ Եոլիոներկասկ: Մեկ ամսից հետո նա ազատ արձակվեց և վերադարձավ Ղարաբաղ, ուր ազգային վերստինական խնդրանքներ սկսել էին վերանել զինված դիմակայության: Ավերիս Գրիգորյանը նշանակվեց Արցախի ինքնապաշտպանության ուժերի միայնակ շրջանի պարտը: Երկրամասի հայկյի հարավուման գաղափարը նրա համար կյանքի բանաչև դարձավ: Եա մասնակցեց Քարին փակի, Կրկեանի, Մալիբեյիի, Խոջալուի, Մարտակերտի մարտերին: Մրխավենդում վիրավորվեց, սակայն գերագույն նպատակը՝ Շուշիի ազատագրումը նրան հանգիստ չէր տալիս, պահը շուշայով: Եւ թուրքերից մաքրված Ղազանչևոյ նկեղեյում նա առաջին աղոթողներից էր:

Ուխտել էր ուրքով մտնել Հայաստան, այսելել Գյումրի, բայց Շուշիի մոտակայքում Չառիսյու զուղում... Ուզում էր մնալ ամսակ թուրքին կենդանի գերի վերցնել և փոխանակել բերդաչորի ազատամարտիկ Արտաշ Ակրոշյանի հետ, որին պայանավորել էին փնդահանության ժամանակ: Բայց խարուսիկ լուրքան մեջ ճայթած կրակոյր մահալու խոցելու նրան: Վերջին պահին հասարակ նոնակը նկատել ու փախել դարանակալ ախոյանին: Եվ ընկավ հայալքը լեռներին: Արծվի նման: